

Markéta Skořepová

Venkovské vdovy a jejich postavení v rámci rodinných a sociálních struktur. Situace na panství Nový Rychnov v první polovině 19. století

Diplomová práce Historického ústavu Filozofické fakulty Jihočeské univerzity, České Budějovice 2009, 182 s.

Markéta Skořepová navázala ve své diplomové práci na své předchozí výzkumy a představila situaci venkovských vdov na panství Nový Rychnov v první polovině 19. století. Hned na úvod musím konstatovat, že oponovat podobné práce je radost a že odborná stať Markéty Skořepové se čte velmi dobře. Zároveň však diplomantka prokázala odbornou erudici, pečlivost a hluboký zájem o téma. Ten se projevuje už v úvodních kapitolách, kde se bez problémů orientuje v domácí i zahraniční literatuře, kterou dokáže využít, často s patřičným kritickým odstupem, i v dalším textu. Kladem předložené práce je tak také častá komparace s obdobně koncipovanými výzkumy. Z metodologického hlediska se Markéta Skořepová hlásí k historické demografii, historické antropologii a také mikrohistorii. Pochvalu zaslouží také velmi hluboký heuristický záběr, který umožnil diplomantce podrobně postihnout situaci vdov. Podkladem pro databázi, která nakonec čítala údaje o 641 ženě, která alespoň jednou v průběhu sledovaného období ovdověla, byly diplomantce písemné prameny z několika archivů. Nechyběly mezi nimi matriky, zpovědní seznamy, gruntovní knihy, svatební smlouvy či pozůstalostní řízení. Sympatické je, že Markéta Skořepová pracuje s těmito prameny v kontextu dřívějšího bádání a dokáže zhodnotit jejich výpovědní hodnotu.

Cílem diplomové práce bylo rozpoznat způsoby, jakými vdovy řešily svou situaci po smrti manžela. Markéta Skořepová představila celkem čtyři životní strategie, které vdovy mohly využít – uzavření nového manželství, vedení usedlosti, odchod na výměnek a život v podružství. Všechny tyto možnosti důkladně analyzuje za použití kvantitativních údajů a snaží se hledat důvody, které jednotlivé ženy vedly ke zvolení konkrétní strategie. Zde však její výzkum nekončí. Markéta Skořepová navíc počítá s individuálními strategiemi jednotlivých žen, které dokládá analýzou případů konkrétních vdov. Výsledkem je plastický obraz postavení vdov ve venkovské společnosti, který navíc rozšiřují i pasáže o právním ukotvení života ovdovělých žen a o jejich reflexi společností.

Také po formální stránce je předložená práce na vysoké úrovni. Vyznačuje se promyšlenou strukturou, kultivovaným jazykem i dobře zvládnutých historickým řemeslem. Pochva-

lu zaslouží i grafické a obrazové přílohy. I proto práci s potěšením doporučuji k obhajobě a hodnotím ji stupněm **výborně**.

Zlatá Koruna 31. 8. 2009

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'Pavel Král', with a long horizontal flourish extending to the right.

PhDr. Pavel Král, Ph.D.